

|                                                                                                                                                                                                           |           |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------|
| Oversigt over eksisterende undersøgelser, analyser og viden med relevans for projektet<br>Projekt: 7427, Forundersøgelse til regnskabsanalyse af slagtesvineproducenternes internationale konkurrenceevne | Ansvarlig | KGOU       |
|                                                                                                                                                                                                           | Oprettet  | 06-09-2016 |
|                                                                                                                                                                                                           | Side      | 1 af 11    |

## Indledning

Som et afsæt for at udarbejde en forundersøgelse til regnskabsanalyse af slagtesvineproducenternes internationale konkurrenceevne, er der undersøgt, hvilke regnskabsmæssige sammenligningsdata, der er til rådighed til sammenligning af henholdsvis Danmark og Tyskland og Danmark og Polen, samt hvilke data der er til rådighed i forhold til de faktorer, der kan forklare afvigelserne mellem landene.

Undersøgelsen har taget udgangspunkt i eksisterende undersøgelser, analyser og viden på området, og dette notat giver en oversigt over dette litteraturstudie, hvor hver rapport, undersøgelse, artikel og lign. er kort beskrevet i henhold til indholdets relevans for projektets fokus, herunder metode og datagrundlag.

## Cross Country Analysis of Farm Economic Performance (2013)

*Af Shingo Kimura og Christine Le Thi. Publiiseret i OECD Food, Agriculture and Fisheries Paper No. 60.*

Her laves en sammenligning af Australien, Belgien, Canada, Estland, Tyskland, Italien, Holland, England og USA. I et samarbejde mellem universiteter i landene. De kalder det OECD Network for Farm-level Analysis.

Der bruges gennemsnit af 2004, 2006-09. Output is evaluated by world prices.

Alle landbrug i driftsgrensoptegnelser sammenlignes på forskellige økonomiske parametre.

Landene grupperes i bedste 25%, midterste 50% og dårligste 25%.

De bedste er defineret ved fire definitioner: 1) output and input ratio, 2) net operation income pr fulltime equivalent labour, 3) net operating income per hectare of land, 4) net operating income per net worth.

Der bruges data fra FADN, men disse er sammenlignet med USA og Canada. Dette er meget interessant. Dog er det meget få variabler, som der sammenlignes på.

Datasættene dækker 90% af landbrugene.

Svin er grupperet som "kornspisere", dvs. sammen med høns. Det vil derfor ikke være muligt at drage konklusioner på slagtesvin.

Analysen viser, at de bedste har følgende karakteristika: Større bedrifter, yngre, uddannede og finansial leverage.

## Dansk Landbrugs Rammevilkår og Konkurrenceevne (2016)

*Af Associeret professor Troels Troelsen, Copenhagen Business School, institut for Produktions- og Erhvervsøkonomi*

Der ses på såvel miljøreglerne i marken som hos den animalske produktion. Der mangler dog nogle kapitler, blandt andet den med slagtesvineproduktionen.

De rammevilkårssforskelle som undersøges er: skatter, afgifter, dyrkningsindskrænkninger, husdyrreguleringer, gødskningsreguleringer og kapital- og likviditetstab.

Udvalget af lande, de ejendomme, som forskellene er konkluderet ud fra, samt parametrene har rapporten fået stor kritik for. Kritikken lyder på, at der alene analyseres på parametre, hvor Danmark er ringere stillet end de sammenlignelige lande. Datagrundlaget er ydermere spinkelt, da det er enkelte landmænd, som udgør datagrundlaget i de enkelte lande. Endelig så laves analyserne i enkelte år, men der perspektiveres ved at gange forskellene op til 10 år uden at vurdere ændringer i regler i de 10 år.

For at vise påvirkningen af de enkelte forskelle er der brugt case-ejendomme i Danmark defineret på baggrund af gennemsnitstal fra Danmarks Statistik. Her vises, hvor meget de enkelte rammevilkårsforskelle vil betyde for case-ejendommene indenfor de forskellige produktionsgrene. Landene som der sammenlignes med er: Danmark, Nordtyskland, England og Sverige. Derudover er der nogle gange trukket andre lande ind i sammenligningen. Afgifts- og skattesammenligningerne giver et meget fint overblik.

## **Direktiverne er dyre i Danmark – undergødskningskrav og pesticideafgifter er dyrest (2015)**

*Af Landbrug & Fødevarer – Økonomisk analyse*

En kortere analyse som viser sammenligninger af Danmark, Sverige, Slesvig-Holsten, Holland, Polen, England og Skotland.

Der er nogle enkelte overordnede tal, som viser, hvor meget Danmark taber som følge af forskellene i miljøreglerne indenfor: undergødskning, efterafgrøder og afgifter på plantebeskyttelse.

Der bruges viden fra konkurrenceevne-rapporten fra Landbrug & Fødevarer (2014)

## **Vækst- og nabotjek af miljøregulering og kontrol af primærjordbruget (2015)**

*Af Naturerhvervsstyrelsen, miljøstyrelsen og naturstyrelsen udarbejdet af COWI*

Meget omfattende analyse udarbejdet af COWI. De økonomiske analyser er foretaget af Mette Asmild, professor ved IFRO. Her er datagrundlaget FADN.

Rapporten er på mere end 200 sider og mere end 100 siders bilag.

Analyserne dækker typisk et til to år afhængig af, hvor det er muligt at skaffe data mellem 2010-2014. Flere gange ses der længere tilbage

De lande som sammenlignes er: Danmark, Sverige, Holland, Frankrig, Polen, Niedersachsen og Slesvig-Holsten.

Analysen er foretaget i tre hovedaktiviteter: Litteraturanalyse, dataindsamling og analyse af EU-regulering og EU-domspraksis.

Der er opstillet en sammenligning af kontrolpraksisser, da overtrædelser af miljøregler forløber meget forskelligt i sammenligningslandene.

Den økonomiske metode til sammenligning er DEA. Hvor bedrifter opnår en efficientscore mellem 0 og 1.

Der laves bedriftsanalyser, hvor der vises i en følsomhedsanalyse, hvad danske bedrifter kunne tjene ekstra ved at reducere miljøkravene i marken. Dette vises i udbyttestimlinger for svin, mælk og planter.

## **Nabotjek-rapport fra COWI**

*Af SEGES, Carl Åge Pedersen på landbrugsinfo.dk*

Dette er en kortere artikel, som fremhæver forskellene fra SEGES-beregninger og de som COWI har brugt i nabo-tjek rapporten. Beregningerne fra SEGES viser, at den danske landmand har et større tab pr hektar pga. undergødskning end de beregninger, som COWI har gennemført.

## **Benchmarking af miljørelaterede regler på markområdet fra og med 2015**

*Af SEGES, Carl Åge Pedersen på landbrugsinfo.dk*

Dette er en oversigt, som på skemaform viser forskelle i de miljørelaterede regler på markområdet i Danmark, Sverige, Slesvig-Holsten, Holland, Polen, England og Skotland.

## **Polish Pig Breeders and Producers Association "POLSUS" (2014)**

*Af Tadeusz Blicharsji, PhD "Polsus" managing director*

Dette er et slideshow, som kort beskriver den polske svineproduktion dateret den 22. september, 2014. Vigtigst er en afsluttende SWOT-analyse, som giver et overblik over, hvordan producentforeningen ser polsk svineproduktion i et EU-perspektiv.

## **Production costs and margins of pigfattening farms -2008 report- (2009)**

*Af European commission, Directorate-general for agriculture and rural development, Directorate L. Economics analysis, perspectives and evaluations, L.3. Microeconomic analysis of EU agricultural holdings*

Dette er en analyse, som sammenligner slagtesvineproduktioner i alle EU-landene.

Der bruges FADN tal.

Der sammenlignes på flere økonomiske parametre, som er fordelt pr gris, samt pr gennemsnitsfarm. Alle sammenligninger er vist ved søjlediagrammer og kommenteret i tekst.

Derudover er der vist spredningsgrafer for udvalgte lande.

Der analyseres eksempelvis, hvor mange svin der produceres pr staldplads i de enkelte lande, samt hvor store de enkelte hold er. Danmark har flest grise produceret pr staldplads.

Tabel 1 giver et meget fint overblik over de enkelte landes slagtesvineproduktioner i de sammenlignelige lande.

## **Effectiveness, production costs and competitiveness of Polish agricultural holdings at present and in the medium- and long-term perspective (2014)**

*Af prof. dr. hab. Wojciech Jozwiak et al. fra Institute of Agricultural and Food Economics National Research Institute*

Dette er en polsk analyse på godt 200 sider, hvor flere områder i polsk landbrug analyseres. Der laves økonomiske analyser på de enkelte driftsgrene, hvor Polen sammenlignes med Ungarn, Tyskland, Holland og Danmark. Data til de økonomiske analyser er FADN.

Rapporten viser økonomiske nøgletal for svineproduktioner på flere forskellige opstillinger. Det er svin set som en samlet driftsgren, der analyseres. Ofte fordelt på LU, ha eller EUR.

Udover den økonomiske analyse, så er der også et længere afsnit, hvor professoren kvalitativt vurderer polsk landbrug. Her vurderes, at Polen blandt andet vil få problemer med udledning af drivhusgasser.

## **2013 Standard Results of Polish FADN agricultural holdings (2015)**

*Af Polski FADN System Zbierania I Wykorzystywania Danych Rachunkowych Z Gospodarstw Rolnych*

Dette er en oversigt over FADN i Polen 2013. Artiklen viser en forklaring til de enkelte parametre, som bruges i FADN.

Derudover vises en oversigt over gennemsnitstal fra FADN på de enkelte produktionsgrene. Svin ses herpå som en samlet driftsgren.

Da der i Polen er en stor sammenhæng mellem økonomiske resultater og størrelser af bedrifter, så vises parametrene også i en oversigt fordelt på størrelsen af landbrugene.

## **2014 Årsrapport Axzon**

*Af Poldanor, Prime Food, Danosha og Dan-Invest*

Dette er en årsrapport. Den er interessant for Axzon har produktion i flere lande. Herunder Polen og Danmark.

De økonomiske nøgletal er begrænset, men der vises, hvordan en større producent tænker, når der sammenlignes imellem landene.

Her vises, at de udfordringer, som fylder mest ved producenter i Polen, er sygdom og genetik.

## **Dansk Svineproduktions konkurrenceevne 2014 (2015)**

*Af VSP, SEGES*

VSP er en del af EU-InterPIG samarbejdet, som årligt laver denne analyse.

Her sammenlignes Østrig, Belgien, Brasilien, Canada, Tjekkiet, Danmark, Frankrig, Tyskland, UK, Irland, Italien, Holland, Spanien, Sverige, USA.

I Tyskland er tallene hovedsageligt fra Westfalen. I Niedersachsen er dataopsamlingen endnu ikke på plads.

Data består af nogle fastlagte parametre, hvor alle lande indleverer gennemsnitstal til. Usikkerhederne er i denne metode, at forskellige lande har forskellige definitioner. Eksempelvis på slagtevægt (kold vs varm). Derved kommer der nogle usikkerheder.

Data er tilrettet fra faktiske tal på følgende områder:

- Investeringsstøtte er indregnet som produktionsomkostning.
- Produktionsomkostningerne gælder kun for grise, som er født i det pågældende land og ender som slagtesvin i landet. Eksport og import er derfor fjernet.
- Der medtages ikke skatte og momsforhold

Der vises analyser på økonomiske nøgletal for selve svineproduktionen, hvors svin er set som en helhed. Det gælder såvel rentabilitet som produktionstekniske nøgletal.

Tallene er som udgangspunkt fra 2014, men der bruges også tidsserie, hvor der vises 10 år tilbage.

Konkurrenceevnens overordnede konklusioner vurderes på:

- Produktionsomkostninger pr kg slagtekrop
- Rentabilitet herunder afregningspriser.

## **Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri 2014-15, FLF Alm.del Bilag 28, Offentlig. Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (2014)**

*Af Jesper Wulff Pedersen*

Dette er en besvarelse til udvalget. Hvilket er et kort notat omkring forskellene mellem polske og danske landbrug.

Der rides kort op, at effektiviteten er bedre i Danmark, og der er betydelig flere ansatte i den polske slagtesvineproduktion. Der gættes på, at dette skyldes en billig sundhedsforsikring, som gør, at man ansætter familien i svineproduktioner i Polen.

Talopstillingerne viser enkelte økonomiske betragtninger samt strukturforskelle.

Data stammer fra IFRO, som bruger FADN.

## **Svineproduktion i et europæisk perspektiv, Danmark, Sverige, England, Tyskland, Holland, Belgien og Polen (2014)**

*Af landbrug & Fødevarer*

Dette er en kvalitativ rapport, som i skemaform beskriver de nationale forskelle, der er mellem landene indenfor:

- Kvalitet og kontrol
- Sundhed og medicinanvendelse
- Foder
- Staldindretning og dyrevelfærd
- Miljø
- Transport

Forhold på slagteri

Data er indhentet fra relevante kilder

## **Nabotjek 2014, Konkurrenceevne (2014)**

*Af Landbrug & Fødevarer*

Rapport bestående af to dele på knap 100 sider hver. Første del omhandler "overimplementering" og anden del "øvrige rammevilkår".

"Overimplementeringsdelen" forklarer de forskellige EU-direktiver og forordninger. Her forklares, hvilke konsekvenser det har for Danmark. Der er ikke udregnet økonomi på bedriftsniveau, men i nogle tilfælde er der sat beløb på, hvad det koster på landbasis.

Blandt andet vises, at Danmarks kræver miljøgodkendelse for mindre bedrifter end de eller IE-godkendelsesprocesser. DK har en grænse på 675 stipladser, hvor IE-direktivet er 2.000 stipladser. Her står blandt andet, at luftrensning vil blive krævet for en række producenter i Niedersachsen fra 2015 over en 5 års periode. Prisen er ca. 45kr/gris. (s.66ff)

Dernæst er der opstillet en bilagsrække med diverse forklaringer og beregninger.

"Øvrige rammevilkårs" delen beskrives følgende emner som påvirker konkurrenceevnen:

- Eksportkreditter og -certifikater
- Fælles eksportfremstød
- Økonomisk diplomati
- Forskning og innovation
- Uddannelse og rekruttering
- Lovjungle og bureaukrati
- Løn
- Landbrugets gæld
- Jordskatter
- Arvelov og generationsskifte
- PSO-afgifter
- CAP
- Lov om hold af kvæg
- Diverse forhold om økologi

De emner, der vedrører dette projekt, er:

- Arveafgift
- Jordskatter
- Løn
- PSO-afgift
- Gæld

Emnerne beskrives, og der vises udviklingen i dem, samt beskrives og sammenlignes med andre EU lande.

## **Flere grise på danske hænder, et bidrag til velfærd i hele landet (2016)**

*Af Svinesektorens vækstpanel*

Dette er en rapport, som fortæller om de anbefalinger, vækstpanelet giver. Der er også analyser af potentialet i sektoren indenfor driften, ledelse, stordrift og finansiering.

Denne rapport er derfor ikke en konkurrenceevne-analyse, men giver et oplæg til, hvor Danmark kunne sætte ind for at styrke konkurrenceevnen.

## **Svinesektorens vækstpanel, Del 1: Slagtesvineproduktion i krise (2016)**

*Af: Svinesektorens vækstpanel*

Dette er ikke en egentlig konkurrenceevne-analyse, da den ikke sammenligner med andre lande. Den giver dog en forklaring på, hvorfor svinesektoren er i krise. Og der er et mindre afsnit omkring positive og negative drivere i slagtesvineproduktionen i Danmark, Tyskland, Holland, Polen, Spanien (s.37-38)  
Områderne der berøres er:

- Færre slagtninger
- Stigende smågrise eksport
- Lavere indtjening
- Svære adgang til kredit
- Faldende investeringer
- Forringet produktivitet
- Stigende omkostninger

## **Svinesektorens vækstpanel, Del 2: Potentialer i dansk slagtesvineproduktion (2016)**

*Af: Svinesektorens vækstpanel*

På baggrund af den første udfordringsrapport fra svinesektorens vækstpanel, så er der her en rapport, som viser, hvor potentialerne er for sektoren.

Dette er igen ikke en egentlig konkurrenceevne-analyse, men der belyses nogle potentialer, som vil kunne have indvirkning på branchens konkurrenceevne.

## **Pol-Dan A/S, c/o AA Holding A/S, Vestergade 41, 7400 Herning, Årsrapport for 2015 (2016)**

*Af PWC*

Dette er en årsrapport for et polsk drevet, men danskejet svineproduktion. Her vises nogle enkelte overordnede lovpligtige offentlige nøgletal. Dette viser, at det kan lade sig gøre at tjene penge i den polske svineproduktion.

## **Regional networking as a competitive advantage? Emperical results from German pig production (2009)**

*Af Mark Deimel et al. fra Department of Agricultural Economics and Rural Development, University of Goettingen, Germany*

Denne artikel beskriver, hvordan regionale netværk giver konkurrencemæssige fordele. Der tages udgangspunkt i svineproduktionen i blandt andet Niedersachsen, som er en af de mest intensive slagtesvineområder i Tyskland.

Denne artikel består ikke af økonomiske analyser, men interviews/spørgeskemaer.

Konklusionerne er at:

- Interaktion med andre landmænd øger konkurrenceevnen
- Medlemskab i lokale foreninger og deltagelse i lokallivet øger konkurrenceevnen
- En intenst og kvalitetsfyldt relation med smågriseleverandøren øger konkurrenceevnen
- Et kvalitetsfyldt forhold til slagterierne, de leverer til, øger konkurrenceevnen.
- Have information. Eksempelvis fra producentsammenslutninger, rådgivningskamre, samt veterinære og offentlige instanser.
- En høj grad af viden ser ud til at øge landmandens konkurrenceevne.

## **Statistik 2014, svinekød, juli 2015**

*Af Landbrug & Fødevarer*

Årlig udgivelse fra Landbrug & Fødevarer som beskriver forhold indenfor struktur, afregning og økonomi samt slagterier og import/eksport. Derudover er der også nogle statistikker på forbrugere og markeder. Statistikken kan i forhold til en konkurrenceevneanalyse bruges til at se, hvordan den danske struktur er bygget op indenfor svineproduktionen. Dette kan bruges til at drage sammenligninger til øvrige lande.

## **AKIS and advisory services in Germany, Report for the AKIS inventory (WP3) of the PRO AKIS project, Marts 2014**

*Af: Andrea Knierim et al. for Zalf.Leibniz-Zentrum für Agrarlandschaftsforschung (ZALF) e.V.*

Dette er en rapport, som beskriver rådgivningsbranchen i Tyskland. Denne rapport er brugt til at få en forståelse af rådgivningsbranchen og hvordan landbrug i Tyskland modtager rådgivning. Specielt det at den økonomiske rådgivning ikke er en del af den landbrugsrådgivningsmæssige del, men foretages af forskellige revisorer.

Derudover er rapporten blevet brugt til at finde kontakter i Tyskland.

## **AKIS and advisory services in Poland, Report for the AKIS inventory (WP3) of the PRO AKIS project, April 2014**

*Af: Jozef Kania, PhD, Assoc. Prof. ved University og Agriculture in Krakow*

Dette er en rapport, som beskriver rådgivningsbranchen i Polen. Denne rapport er brugt til at få en forståelse af rådgivningsbranchen, og hvordan landbrug i Polen modtager rådgivning.

Derudover er rapporten blevet brugt til at finde kontakter i Polen.

## **Agriculture, forestry and fishery statistics 2015 edition**

*Af Eurostat statistical books*

Der ses på 2014 og 2013-tal, men mange gange er der tidsserier, som går længere tilbage.

Statistisk samling, som viser forskellige analyser i europæisk landbrug. De områder, der kan være interessante for denne analyse, er: Structure samt accounts and prices.

Alle analyserne består af sammenligninger landene i mellem og er alle på et meget overordnet niveau af gennemsnit indenfor forskellige nøgletal.

I sammenligningen af landene bruges blandt andet AWU (annual work unit). Her sammenlignes resultater fra et "årsværk" i en landbrugsvirksomhed. Der tages her højde for de forskellige arbejdstider i de enkelte lande, men der bruges minimum 1.800 timer.

## **Die wirtschaftliche Lage der landwirtschaftlichen Betriebe, Buchführungsergebnisse der Testbetriebe, Wirtschaftsjahr 2013/2014**

*Af Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft*

Dette er en national statistik, hvor der er lavet analyser af landbruget i Tyskland.

Her er langt størstedelen af de relevante analyser delt op i €/dyrket ha. Derudover bruger Tyskland regnskabsår, som går fra sommer til sommer. Sammenligningen er derfor vanskelig til de danske regnskaber.

Bedriftsformerne de bruger her, er agerbrug, foderbrug, blandet og samlet. I de enkelte analyser er detaljeringsniveauet lidt dybere, men der ses ikke på slagtesvin alene. Analyserne er på et meget overordnet niveau.

## **A competitiveness index for national pork chains in Europe For the years 2010, 2011 and 2012 (2014)**

*Af Boris Duflot et al. I Les Cahiers de L'IFIP Revue R&D de la filière porcine française, Vol 1 – N 1 – 2014*

Dette er en fransk analyse, som sammenligner Frankrig, Tyskland, Danmark, Holland og Spanien inden for svineproduktion.

Der sammenlignes indenfor 39 forskellige parametre, hvoraf 8 er inden for den primære produktion. Hvert parameter vurderes i et index fra 0-1 og samles til sidst for at vise, hvilket land der er konkurrencedygtigt. Målt på alle parametre er Danmark vinderen i konkurrenceven i alle årene. Dog ikke når man ser på performance på gårdene. Her ligger Danmark i bunden i alle årene. Performance er mål på:

- Produktivitet hos søerne
- Foderomkostninger
- Arbejds løn
- Diverse og strukturelle omkostninger
- Opdrætter indkomst

Specielt på nettoindkomst falder Danmark meget udenfor.

Data til analysen er umiddelbart fundet i nationale branchestatistikker.

## **Rammevilkårsanalyse 2013 – Slideshow**

*Af: Flemming Nør-Pedersen og Thomas Søby*

En præsentation fra Landbrug & Fødevarer, hvor de nævner, at der ikke er lavet en tilbundsgående analyse af rammevilkårene i Danmark.

De nævner nogle områder som vil være vigtige at se dybere på:

- Direkte produktionsomkostninger
- Finansieringsomkostninger
- Finansiering i øvrigt
- Miljø-, dyrevelfærds- og anden offentlig regulering m.v.
- Afsætningsvirksomhedernes rammevilkår
- Offentlige støtteordninger
- Holdninger hos myndigheder og omgivelser

## **Pro et contra om tyske rammevilkår (2012), Økonomisk analyse**

*Af Landbrug & Fødevarer*

Dette er en kort sammenligning af rammevilkårs forskelle på Danmark og Tyskland.

Mælkeproduktionen er bedre stillet i Danmark end Tyskland, og i svineproduktionen er det omvendt.

De fordele, Tyskland har indenfor svineproduktion, er:

- Investeringsstøtte til almindelige staldbyggerier
- Støtte til solceller
- Pauschalbesteuerungs-ordning
- Støtte til biogas

Produktionseffektiviteten er dog større i Danmark

## Konkurrenceevne for erhvervet 2012

*Af Landbrug & Fødevarer*

Dette er en rapport, som viser, hvor Danmark ligger i konkurrenceevne. Der ses på overordnede nøgletal, og disse sammenlignes med forskellige relevante lande.

De relevante emner er her:

- Løn
- Faldende produktivitetsvækst i Danmark, men høj effektivitet i primærlandbruget
- Renteniveau
- Faldende investeringer
- Energiomstilling
- Forskning, udvikling og innovation
- Overimplementering af regler
- Høj beskatning
- Miljø
- Afgifter

Danmark er godt med på mange punkter, men bliver klemmt på overimplementering, miljøregler, samt beskatning og afgifter.

## Svinesektorens konkurrenceevne, 2011

*Af Landbrug & Fødevarer*

Dette er en 37 siders analyse, hvor der sættes fokus på svinesektoren. Der er en analysedel, hvor der sammenlignes udvalgte europæiske lande, herunder specielt fokus på Tyskland. De data, der bruges til denne analyse, er fra InterPig. Der drages dog en kritik af InterPig, da der er for mange omkostninger, som ikke er reelle regnskabstal, men anslåede fra de enkelte lande.

Der er uddybende afsnit om momsreglen i Tyskland (s. 30) samt Investeringsstøttesammenligning i Tyskland og Polen (s.31). Derudover er der også en beskrivelse af Biogas og Solceller i Tyskland vs Danmark (s.32ff). Samt omkostninger til bortskaffelse af dyr (s.35) og endelig Miljøansøgningerne (s.36).

## Landbrugsbarometer 2014

*Af Kim Martin Hjorth Lind og Henrik Zobbe for Københavns Universitet (IFRO)*

En kort artikel om dansk landbrug. Her fortælles, at der er produktivitetsudfordringer, og der er udfordringer med vilkår og rammevilkår. Vilkår som mængden af jord, arbejdskraft og råmaterialer. men også politiske forhold.

## Dansk landbrug og fødevareindustris konkurrenceevne og rammevilkår (2012)

*Af Kim Martin Hjorth Lind og Henrik Zobbe for Københavns Universitet (IFRO)*

Dette er en analyse på 88 sider, hvor der laves overordnede analyser af landbruget, men også case-analyser. Derudover er der lavet interviewundersøgelser omkring rammevilkårene.

Analysen er den tredje i en række analyser bestilt af Fødevareministeriet.

Danske svineproducenter har større lønomkostninger og større kapitalomkostninger end sammenlignelige lande.

De økonomiske analyser er lavet ud fra DEA-metoden og data er fra FADN. Der er ingen produktions-tekniske elementer med i disse data.

Tyskland får støtte til energi.

Tyskland har højere afregningspriser i en periode.

Administrative forhold ved godkendelser er vurderet at være hårdere for Danmark.

Der er lavet sammenligninger mellem Danmark og Tyskland indenfor forskellige rammevilkår. Sammenligningen er en forklaring i skemaform (s. 37). Derudover er der en forklaring til parchalerungsmoms og elsalg i Tyskland (s. 39f).

Der er en betragtning om, at harmonikravet kan have indflydelse på, at danske landmænd vælger alene at producere smågrise og sælge dem i stedet for at tage hele produktion indtil slagtning. (s. 65)

Værdisætningen af aktiverne i tysk landbrugsproduktion virker til at være vurderet konservativt i hvert fald lavere end handelspriser. De fleste handler i Tyskland er familiehandler. (s. 69f)

Polen har 1/10-del af gælden som Danmark pr DE.

Der er yderlig en del analyser på planteproduktionen (71ff).

## **Dansk svineproduktion og slagteriindustri – er der tegn på vækst? (2014)**

*Af Jens Hansen og Henrik Zobbe for Københavns Universitet (IFRO)*

Denne analyse på 20 sider viser forskellige økonomiske og strukturelle analyser af svineproduktionen i Danmark med data fra 2013 og tilbage til 2000.

Data er fra Landbrug & Fødevarer samt FOASTAT og EUROSTAT

Der beskrives, at eksporten af smågrise skyldes dels, at Danmark er effektive til at lave smågrise, og Tyskland er effektive til at lave slagtesvin pga. lavere arbejdsomkostning og tilskudsordninger (specielt momsreglen).

## **Rammevilkårsanalyse af dansk landbrug og fødevareindustri - baseret på international benchmarking (2011)**

*Af Fødevareøkonomisk Institut*

Dette er en længere rapport på små 300 sider.

Data er hovedsageligt fra FADN, hvor DEA-metoden er brugt.

Konklusioner er:

- Danmark står dårligst i forhold til sammenligningslandene, når der ses på løn og kapitalapparat.
- Der laves yderligere en dekomponeret regnskabssammenligning af svinebrug, hvor der sammenlignes med Tyskland, Spanien og Polen (s.93-106)
- Der bruges en case-landmand, hvor alle forskellene mellem Tyskland og Danmark enkeltvis beregnes, og man tager et faktisk budget for 2011 og påfører forskellene i et nyt budget. Her ses en betydelig ændring af årets resultat (s. 129-148)

## **Opdatering af plante-, kvæg, og svinebrugenes nettoindtjening i 2014**

*Af Jens Hansen for IFRO*

Kort analyse som fortæller, at større landbrug har bedre indtjening, men er økonomisk sårbare, da usikkerheden er høj.

## **Chances and risk for German pig production (2012)**

*Af Hans-Wilhelm Windhorst for pigprocess.net*

En kort kvalitativ vurdering af Tysklands fremtid indenfor svineproduktion. Der er vist kvantitative analyser bagved artiklen.

Der er forventet siden 2010 at reduktionen af så producenter vil forsætte og manglen på smågrise vil fortsætte (deraf import fra Danmark). Der forventes yderlig en struktur udvikling med færre producenter. Mængden af slagtegrise forventes at stige.

Der laves en perspektivering på at succesen i Tysk svine industri kan skyldes høj effektivitet i Tyskland og høj import af smågrise fra Danmark og Holland.

## **Die Niedersächsische Landwirtschaft in Zahlen 2014**

*Af Niedersächsisches Ministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz*

Struktur beskrivende analyse af Niedersachsen. Der ser på demografi og landbrug mm. De økonomiske analyser er begrænset i denne godt 70 siders statistiksamling.

Der er nogle opgørelser for antallet af svinfarme i Niedersachsen (s. 54ff)

## **"Agricultural budget" and the competitiveness of the Polish agriculture (2014)**

*Af Stanislaw Lenkiewicz et al. For Institute of Agricultural And Food Economics National Research Institute, Warsaw.*

En analyse på 122 sider med hovedsageligt polske FADN-data.

Der er først et kapitel, som beskriver CAP i Polen for 2014-2020. Herunder støtteordninger.

Derudover er der afsnit om investeringer og investeringsstrukturen i Polen.

Analyserne er gentaget for alle de forskellige regioner i Polen og er derfor meget omfattende.

## **Subsidies versus economics, finances and income of farms (2015)**

*Af dr. Justyna Goral et al For Institute of Agricultural And Food Economics National Research Institute, Warsaw.*

Dette er en 135 siders bog om, hvordan tilskud påvirker økonomien i landbruget i Polen.

Der konkluderes på, at direkte støtte har en kompleks multifacet direkte og forsinket positiv og nogle gange negativ effekt på landbrugssektoren.

Konklusionerne i den ellers omfattende analyse virker til at have en del usikkerhed.

## **Durchschnittsergebnisse Aus Dem Wirtschaftsjahr 2014/2015**

*Af Landwirtschaftskammer Niedersachsen*

Dette er en større statistiksamling om landbrug i Niedersachsen.

Der er opstillet en del forskellige regnskabsopstillinger, hvor slagtesvineproduktioner vises (s151ff). De fleste regnskabslinjer er dog oplyst i €/ha.

Der findes en forklaring til alle regnskabslinjerne, som specielt på de økonomiske definitioner skiller sig væsentligt ud fra danske regnskabsopstillinger.